

Piippujen Ympärillä

WARKAUS-SEURA RY • www.warkaus-seura.fi

Warkaus-seuran hallituksessa 25 vuotta!

Riitta Taavila tuli Warkaus-seuran hallitukseen 1989 ja oli yhtäjaksoisesti hallitustyössä eri tehtävissä 25 vuoden ajan. Hänen työnsä hallituksessa alkoi jo ennen kun Warkaus-seura omisti nykyisiä rakennuksia. Hän toimi sihteerinä vuosina 1992-2000. Varkauden kaupunki lahjoitti Warkaus-seuralle v. 1992 Kotiseutukeskuksen rakennukset, jotka molemmat rakennukset saneerattiin.

Niin sanerouksen aikana kuin Kotiseutukeskuksen vihkiäisjuhlien järjestelyissä syksyllä v. 1993 oli sekä sihteerillä että koko hallituksella paljon erilaisia tehtäviä. Riitta Taavilan sihteerikauden aikana vietettiin Suomen Kotiseutuliiton kesäpäivät ja vuosikokous Varkaudessa v. 1997, eli järjestelytehtäviä riitti.

Sihteerikauden jälkeen on Riitan aktiivinen panos näkynyt niin seuran hallituksessa kuin myös talkoissa. Yhtäjaksoinen hallitustyöskentely on merkinnyt runsasta ajan

Riitta Taavila ja Raimo Sikanen Warkaus-seura ry:n kevät-kokouksessa v. 2015.

käyttöä kotiseututyöhön kotiseudulla.

Suomen Kotiseutuliiton hallitus myönsi v. 2012 Riitta Taavilalle Suomen Kotiseutuliiton hopeisen ansiomerkin. Kevätkokouksessa 2015 Warkaus-seuran puheenjohtaja luovutti hänelle riipuksen, jossa on Suomen Kotiseutuliiton tunnus.

Kiitos Riitalle pitkästä yhtäjaksoisesta työstä Warkaus-seuran hyväksi! Nyt työ jatkuu osallistumisena Warkaus-seuran yhteiseen toimintaan, kuten kokouksiin, talkoisiin jne.

Raimo Sikanen
Warkaus-seura ry:n puheenjohtaja

Lumet sulii, näkyville roskat tuli!

Lumen alta paljastuu ikävää katseltavaa. Kotipihoilla on ryhdytty haravoimaan, ja samalla siistitään tontin ja kadun tien välinen alue, toivottavasti Rivitaloissa vietetään talkoita asukkaiden kesken. Taajama-alueilla on kuitenkin runsaasti katujen ja teiden reunoja, jotka eivät kuulu kenellekään. Nuo alueet jäävät siivoamatta.

Monet koululuokat keräävät koulunsa ympäristöstä roskia, ja samalla siivoavat lähialueetkin. Ansiokasta toimintaa niin oppilaita kuin kouluita! Myös useat kylä-/asukasuhdistykset siivoavat talkoilla asuinympäristöään. Hyvää ja kannustettavaa työtä!

Alue, jolla asun, on keväisin kyläyhdistyksen toimesta talkoillut vuosien ajan ympäristöstä siistiksi. Kohteena ovat olleet katujen, kujien ja teiden reunukset, uimarannat, pyykkilaitureiden ympäristöt ja jokenen eri ryhmien suosima oleskelupaikkakkin. Alkuvuonna tilanne näytti toivottomalta, sillä metsänreunoja pidettiin kaatopaikkoina. Tilanne on parantunut, mutta tilalle on tullut toinen huono tapa.

Vuosi sitten keräsin talkoilla kadunvarrelta roskia. Muutama alakouluikäinen tyttö ja poika pysähtyi ihmettelemään, mitä olin tekemässä. Kerroin kerääväni roskia. He utelivat, jotta miksi teen moista, ja olinko minä heitellyt ne roskat. Kerroin, että päivittäin liikkuesani katua pitkin, roskat osuivat silmiini ja näyttivät rumilta. Kerroin myös, että jorkut ajattelen muuttamaan tai huonosta tottumuksesta nakkaavat kaiken joutavan käsistään luontoon, jopa auton ikkunasta. Näitä sitten talkoovoimin toiset vapaaehtoisesti keräävät pois.

Valkovuokot (11.4.) toivottavat Hyvää Vappua!

Tuskin siivoajat niitä roskia ovat heitelleet! Mietimme, mihin roskat voisi laittaa. Itse he totesivat, että ne voisi panna taskuun tai reppuun ja viedä kotiin roskikseen. Myös autossa voisi olla roskipussi. He olivat fiksuja nuoria! He esittivät myös ajatuksen: Tuohan on kaupungin töitä eikä sinun tai muiden. Siihen vastasin, että kaupungin työntekijöillä on muutakin tekemistä kuin ajattelemattomien ihmisten jälkien siivous. Aikaa ja rahaa tarvitaan tärkeimpien tehtävien hoitamiseen. Heitä kiinnosti roskapussini sisältö. Sieltä löytyi juomamukeja, kartakäyttölautasia, pikaruokapusseja, pizza- ja karkkilaitteita, tupakkatoppia, juomapurkkeja ja -pulloja (ei pantillisia!), sekä rikottuja pulloja. Nuoria ihmetyttivät solmuun sidotut, etupäässä siniset muovipussit. Tökimme yhden pussin rikki, ja sisällä oli koiran kakkaa! Kyllä se hölmöltä tuntui, että jätökset 'kuuliaisesti' kerätään pussiin, joka heitetään sitten jonkun matkan päähän tien varteen. Alueellamme on suosittu koirien ulkoiluttamislenkki, josta syystä nuo pussit eivät ole harvinaisia.

Tapaamisemme lopuksi nämä nuoret vakuuttivat, etteivät

he koskaan tule heittelemään roskia katujen varsille. Minä puolestani toivon, että edes jokunen jyvää keskustelustamme olisi jäänyt itämään heidän mieliinsä.

Monet talkoojoukot siivottivat alueitaan ja pitivät ne puhtaina tarpeen mukaan. Toivon lisääntyvää intoa tällaiselle yleishyödylliselle vapaaehtoistoiminnalle ja kaikille näille puuhailijoille! Mikäpä onkaan hauskeempaa sosiaalista kanssakäymistä kuin talkootyö, ikään ja sukupuoleen tai edes kuntoon katsomatta! Jokainen kuntonsa ja taitonsa mukaisesti. Puuhastelun päätteeksi nautitut makkarat, mehut tai kahvit kruunaavat yhdessä olon!

Siistiä kevätluontoa!
Sirpa Ollikainen

Olisiko kulttuurista matkailun vetovoimaksi?

Warkaus kaupunkina voi olla ylpeä toki monistakin hyvistä ominaisuuksistaan, mutta taide- ja kulttuurikaupunkina sitä ei kovin hyvin tunneta. Valitettavasti, sillä kovin harvalla saman kokoluokan kaupungilla on niin vahva ja korkeatasoinen henkinen sekä aineellinen kulttuuriperintö kuin tällä tehdaspaikkakunnalla.

Ei siis ihme, että ensi vuonna tulee kuluneeksi jo 60 vuotta siitä, kun kaupunkiin perustettiin taidemuseo yhdessä kulttuurihistoriallisen museon kanssa. Molemmat museot sijoituivat aluksi arkkitehti Väyrysen suunnitteleman vesitorin alakertaan niin, että ensimmäinen kerros toimi kansatieteellisen näyttelyn tilana ja ylhäällä olivat taide- ja taidemuseo. Tässä yhteydessä sopii mainita, että perustettaessa Varkauden kotiseutu- ja taidemuseo oli ensimmäinen kunnallinen museo ja ensimmäinen taidemuseo Kuopion läänin alueella ja 12. taidemuseo koko maassa.

Taiteen "raskaan sarjan toimija" kaupungista alkoi tulla jo v. 1947, jolloin Rakel Kansanen-Toivola teki silloiselle kauppalalle 14 taideteosta käsittävän testamenttilahjoituksen.

Kokoelman työt olivat syntyneet 1900-luvun alussa, jolloin suomalaisessa taiteessa vaikuttivat uudet kansainväliset taidesuuntaukset. Lahjoitus koostui maalauksista, joiden tekijät (W. Aaltonen, T. Sallinen, A. Mattson, H. Schjerfbeck, I. Aalto, A. Lindfors ja J. Ruokokoski) edustivat aikansa parhaimmistoa. Merkittävän täydennyksen kaupunki sai kokoelmaansa v. 1985, jolloin suurlähettiläs Joel Toivola (Rakel Toivolan poika) lahjoitti kokoelmaan liitettäväksi A. Snellmannin, E. Rantalan, H. Suomalaisen, A. Lindforsin ja W. Aaltosen töitä. Myöskin kaupunki itse kartutti vuosien varrella kokoelmaansa useilla teoksilla, jolloin taiteili-

jakaartiin liittyi myös Lennart Segerstråle, jonka me varkautelaiset tunnemme parhaiten kirkon alttarifreskosta. Tällä hetkellä Kansasen kokoelman kokonaismäärä on jo yli 30 teosta ja niiden kunnosta on huolehdittu mm. suorittamalla teosten konservointi vuosina 1983-1986.

Ensimmäiset taideostonsa kauppalan museo- ja taidelautakunta teki v. 1960. Tuolloin teoksia hankittiin mm. Allan Kuntsilta, Väinö Rouviselta, Eino Toloselta ja Eero Hyväriselältä, jonka viimeainitun upeaan tuotantoon meillä kaikilla on mahdollisuus tutustua tänä päivänä hänen ateljeessaan. Pääasiassa taidehankinnat 1960-1970 luvuilla tehtiin museon vuosinäytelyistä, joihin ensisijaisesti kutsuttiin talousalueen lupaavia kuvataiteen harrastajia ja taiteilijoita. Vasta 1980-luvun alussa ryhdyttiin taidekokoelmia kartuttamaan maantieteellisesti laajemmalla alueella. Tuolloin oli käytettävissä myös edellisiä vuosikymmeniä huomattavasti suuremmat määrärahat, sillä mm. uudisrakennushankkeiden kohdalla noudatettiin nk. % -käytäntöä, joka merkitsi sitä, että 0,5-1,0% rakennuskustannuksista tuli taidehankintoihin. Rakennuskohteita, joissa näin meneteltiin, olivat mm. Taulumäen kirjastotalo, kaupungintalon laajennus, Repokankaan päiväkotit ja liikuntatalo.

Taidehankinnat eivät kuitenkaan rajoittuneet pelkästään uudisrakennuksiin, vaan osansa saivat myös julkiset ulkotilat. Päiviönsaaren torin kunnostuksen yhteydessä pystytettiin torille Kari Ovaskan graniittiveistos, naisfiguuri, joka sai kaupunkilaisilta nimen "Ruukin Ruusa". Kaupungintalon pihaa

"Itsenäisyyttä 100v. Suomalaisessa taiteessakin" (signeeraus 1917).

koristamaan tuli Ukri Merikannon teräsveistos "Aallotar" ja Repokankaan päiväkodin eteen Marjo Lahtisen graniittinen koiria "Artturi". Pääkirjasto sai edustalleen oman kuvanveistäjäme Taru Mäntysen pronssisen "Kirjasiepor" patsaan ja liikuntatalon ulkoseinälle saman taiteilijan tekemä 5-osainen betonireliefi. Suurin ja merkittävin taidehankinta tehtiin kuitenkin v. 1989, jolloin kaupungin 60-vuotisjuhlan kunniaksi paljastettiin Hertunrantaan Taru Mäntysen pronssiveistos "Laivanrakentajan muistomerkki".

Varkauden kaupunki on vuosien saatossa järjestänyt taiteilijoille myös useita ateljeetiloja mm. vanhalla Puurtilan koululle, Väinölään, joka nykyisin toimii yksityisenä galleriana, aikanaan Stesulaan kuvataiteen harrastajille, Antinpuistoon jne. Tilojen hankkiminen on mahdollistanut sen, että muualta on tullut taiteilijoita Varkauteen ja täältä taiteita opiskelemaan lähteneet nuoret ovat voineet palata takaisin kotikaupunkiinsa. Eikä opetustakaan unohdettu, sillä Varkauden kuvataidekoulu aloitti toimintansa jo v.1986. Näitä pehmeitä arvoja kehittämällä kaupungin imago parane, ja tyhjiille teollisuuskyllän halleille voisi löytyä käyttöä (kuten esim. Mäntässä).

Herra Hermanni

Kuva: Carolina Tamvakis

Siinäpä aamu

Varhainen kevätkesän aamu järvenpinta peilityyni. Veneen työnnän kellumaan laiturista rulliltaan. Luonto aivan pysähtynyt jäänyt vaiti oottamaan. Hetki tää on vaikuttava pysäyttää minut niin. Usva hento veden yllä tuuli ei vie sitä kylä. Tunnelma on siinä syvä. Kuukin, sirppi jossain tuolla laukkaa aamurusko

tunnelmaa ei haukkaa. Kevät korkeutta sinitaivaan kerää leskenlehti nukkuu ei se vielä herää. Sitten kevät hyväilee jo kukkaterää kohta herää kirkkauteen kedolla ja puussa. Ihmismieli aina herää myöskin toukokuussa.

Pellervo Takku

Ravintola TYYSKÄNHÖVI

Wredenkatu 4
puh. 040 717 8491

Avainasioissa apu löytyy täyden palvelun lukkoliikkeestä

LUKKO-SUTELA

Häyrisentie 2, 76100 Pieksämäki.
Puh. 015-228 990

www.lukko-sutela.fi